

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552. — Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za inozemstvo D 90.—. — Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 9. maja 1922.

ŠTEV. 55.

List stane od 1. marca 1922:

celoletno Din. 75.—, t. j. (K 300.—);
polletno Din. 37.50, t. j. (K 150.—);
četrtletno Din. 18.75, t. j. (K 75.—);
mesečno Din. 6.25, t. j. (K 25.—).

Genovska konferenca.

Iz kaosa poročil, katere vrže v svet cela masa na enem in istem mestu zbranih časnikarjev in časnikaric vseh mogočih političnih prepričanj, od katerih se mnogi trudijo, ne samo, da bi zalagali svoje čitalce z interesantnimi in senzacionalnimi novicami, ampak tudi, da bi sami vodili visoko politiko, je sicer zelo težko si ustvariti zanesljivo sodbo o posameznih fazah konference, vsekakor pa je to, kar je postalo iz teh poročil že historično dejstvo, zadostno povod, da si smemo ustvariti precej pesimistično sodbo o rezultatih konference. Da nam prinese konferenca iznenadenja, je bilo pri takem sestanku, kjer je zastopanih par tucatov držav in kjer naj bi sedeli zmagačci in zmagani prvokrat eden zraven drugega kot enakopravni pri isti mizi, že vnaprej pričakovati, toda optimistično naziranje sklicateljev in narodov je vseeno upalo, da bodo iznenadenja ugodna. Upalo se je, da bodo izpadle omejitve, ki so se na zahtevo Francije postavile kot predpogoj konference in ki so kategorično določile, da se ima na konferenci izločiti vsaka debata o mirovni pogodbi in o reparacijah, toda zgodilo se je nasprotno. Prepada med Francijo na eni strani in Nemčijo in Rusijo na drugi strani, je postal še širši in globlji, ki se ga ni, ne glede na to, da poteka konferenca mirno dalje, niti premostilo.

V tem momentu se nam zdi umestno, podati sumarično sodbo o konferenci, v kolikor je to sploh mogoče, pod neposrednim vtisom dogodkov in na podlagi neznatnega znanja o tem, kar se godi za kulisami, kar igra na taki konferenci veliko večjo vlogo, nego oficijelne debate v sejinah dvoranah.

Čisto jasno je, da nahajamo v Genovi tri struje, ki se dajo že danes precej precizno ločiti ena od druge. Skrajno levo strujo vodijo zastopniki sovjetske Rusije, na čelu srednje struje stoje Angleži, skrajno levo zastopa pa Francija. Ako držimo pred očmi delitev genovske konference v ravno imenovane tri struje, nam bo mnogo lažje zasledovati dogodke pri konferenci, si bomo znali mnogo lažje razlagati kam stremijo predlogi različnih delegacij, kaj pomenja vsak posamezni korak zastopnikov različnih držav.

Francozi so prišli v Genovo, da bi tam vprizorili gledališko predstavo, ki bi bila po vsebini in značaju slika komediji vprizorjeni v Versaillesu v onih časih, ko je bil vsoljni svet prepričan, da je napočila po porazu nemškega imperijalizma, ter vseh drugih imperijalističnih težnjah doba resnične demokracije, bratstva in sporazuma med narodi sveta. Kakšen je bil potek pariških konferenc in kako grd sad so obrodile, je znano vsakemu, ki je zasle-

doval politične svetovne dogodke zadnjih let.

Francija hoče na genovski konferenci igrati vlogo kot jo je igrala na mirovni konferenci v Parizu, kar je Barthou pokazal že prvi dan, ko je kategorično izjavil, da ne bodo Francozi nikdar pustili, da bi se razpravljalo na tej konferenci o razoroženju zavezniških armad. Barthou, ki brani interese velikih kapitalistov, ki imajo svoje kapitale mrtvo naložene v raznih državnih posojilih in ki brezpogojno zahtevajo, da bi se jim povrnilo one svote, ki so jih izgubili tekom vojne in tudi ako bi se radi tega moralo pahnuti ves drugi svet v skrajno nesrečo, je pričakoval, da se bodo Rusi brez ugovora uklonili diktatom zavezniške diplomacije, ter bodo na stežaj odprli velika vrata k naravnim zakladom Rusije.

Lloyd Georgeova politika je politika zaščite trgovine in industrije. Lloyd George je zastopnik onih kapitalistov, ki imajo svoje premoženje investirano v trgovini in industriji, ki si tedaj želijo, da se ti dve panogi gospodarskega življenja čim prej ozdravijo in da se svetovno gospodarstvo kmalu vzpostavi. Njegova politika je tedaj politika kompromisa med desnico in levico, med konservativnimi Francozi na eni in Rusi na drugi strani, ki stremijo za radikalnimi izpremembami, ki vidijo, da zavisi ozdravljenje sedanje mizerije samo od radikalne reforme družbenega življenja.

Od rezultatov boja, ki se vrši med Barthou-jem in Lloydom Georgem na eni strani in med Lloydom Georgem in Čičerinom na drugi strani, zavisi končni uspeh konference. Diference med Lloydom Georgem in Čičerinom niso tako velike kakor so diference med Lloydom Georgem in Barthou-jem. Med tem, ko stremita prva dva po udeležitvi svojega programa mirnim putem, bi bila Barthou-jeva struja pripravljena v svrhu da reši svoje kapitale, eventualno tudi začeti novo vojno. Kaj čuda, ako se tedaj mrznja skoro cele, trezno misleče Evrope obrača proti Barthoujevi politiki.

Samoupravne finance.

V zmislu določb Vidovdanske ustave je bila izdana dne 26. aprila uredba o parcelaciji države na oblasti in srezu. Obenem ž njo je izšel zakon o splošni upravi in zakon o oblasti ter srezki samoupravi. Te trije zakoni so zelo dalekosežnega pomena in le sumljivo pomenljivo se nam zdi, da je dnevni tisk tako tiho prešel preko mnogobrojnih vprašanj, ki so obsežena v teh zakonih. Ne vemo zakaj ni smatral za oportuno spustiti se nekoliko v meritorna razmatranja raznih važnih določb omenjenih zakonov, ko je vendar vedno razpoložen za stvari, ki so mnogo bolj kratkotrajnega ali celo dnevnega pomena.

Nimamo namena spuščati se tu v obširno debato glede samoupravnih vprašanj. Iz vsega nas zanimajo predvsem in najbolj določbe, ki bodo vsled tega že letošnjo jesen praktično aktualne.

Oblasti kakor tudi srezji imajo samostojne proračune. Med izdatke

oblastnega proračuna spadajo po členu 72 — 1. vsi izdatki, ki padejo po posebnih zakonih v breme oblasti, 2. osebni izdatki za oblastno skupščino, oblastni odbor, oblastne urade in zavode, 3. materialni izdatki za oblastno skupščino, oblastni odbor, oblastne urade in zavode, 4. odplačevanje oblastnih dolgov in obresti, 5. davki in takse, ki bi po zakonu bremenile oblast kot pravno osebo in 6. izdatki za nepredvidene potrebe.

Tem izdatkom stojijo po čl. 73 sledeči dohodki nasproti:

1. dohodki od premoženja, ki pripada oblasti,

2. dohodki iz različnih oblastnih zavodov, naprav, podjetij, del itd.

3. samostojni oblastni davki in takse,

4. oblastne doklade na državne davke.

Razen tega samoumevno še različni izredni dohodki iz daril zapuščin, prodaje oblastnega imetja, dobički pri posojilih itd.

Člen 74 določa, da se bo oblastvene dajatve, dokler se ne izda zakon o samostojnih davkih in takсах, predvidevalo v oblastnem proračunu, katerega odobri finančni minister. Oblastne takse pa, ki se imajo pobirati za uporabo, uživanje in izkoriščanje oblastnih ustanov in zavodov ter podjetij, določi oblastna skupščina sama.

Oblastne doklade do višine 50% državnih neposrednih davkov, v kar se računa tudi državne doklade na neposredne davke, ima pravico predpisati oblastna skupščina sama. Za doklade nad 50% pa je potrebno odobrenje finančnega ministra.

Finančni minister odobri tudi samostojne davke in takse, ki so predvideni v proračunu oblasti, dalje oblastvena posojila preko 10 milijonov dinarjev. Ako finančni minister proračuna ne reši tekom enega meseca, smatra se, da je bil proračun odobren. Oblastne davke, doklade, in takse bodo pobirali organi državne davčne uprave.

Da si napravimo sliko, kolike svote bodo rabile oblasti za svoje proračune, je treba, da pogledamo, katere zadeve spadajo v samoupravno kompetenco oblasti.

V delokrog oblastne samouprave spadajo po čl. 2 zakona o oblasti in srezki samoupravi sledeče zadeve:

1. oblastne finance,

2. stavbeni predpisi in oblastna javna dela (graditev lokalnih železnic, prekopov, pristanišč, mostov, cest, avtomobilnih in zrakoplovnih zvez, regulacija potokov in hudournikov, obrambna dela proti povodnjim, izkoriščanje naravnih bogastev itd.)

3. skrb za napredek oblastnih, gospodarskih interesov, kmetijstva, živinoreje, vinogradništva, sadjarstva, gozdarstva, rečnega in jezerskega ribarstva, lova kakor tudi za tehnični poljedelski napredek.

4. podpiranje obrtov, industrije, in združništva v oblastvih.

5. uprava oblastnega premoženja in snovanje ter obratovanje oblastnih gospodarskih podjetij,

6. skrb za narodno zdravje kakor tudi za vse naprave, za napredek zdravstvenega stanja v oblasti; uprava in izkoriščanje zdravilnih

vod in vrelcev, za katere dobijo koncesijo od države,

7. skrb za socialne naloge v oblasti,

8. oblastni humanitetni zavodi,

9. oblastne prometne naprave,

10. sodelovanje za prosvetni napredek v oblasti,

11. sodelovanje pri strokovni izobrazbi v oblasti,

12. sodelovanje za napredek pomorskega ribarenja,

13. snovanje in zdrževanje hranilnih in kreditnih zavodov, zavodov za vzajemno podporo in zavarovanje, skrb za prehrano prebivalstva v časih slabe letine, in elementarnih neugod,

14. nabiranje in sestavljanje statističnih podatkov za potrebe samoupravnih oblasti,

15. splošna skrb za reševanje gospodarskih in kulturnih nalog, ki so čisto oblastnega značaja,

16. oddaja mnenj o zakonskih predlogih na zahtevo vlade, ki se tičejo oblasti kakor tudi drugih zadev.

Razen tega se lahko še drugi posli in zadeve zakonitim potom poverijo oblastni samoupravi.

Z eno besedo vse zadeve notranje politike, prosvete, narodnega zdravja, obrti in industrije, socialne politike in poljedelstva spadajo pod oblasti in deloma tudi pod srezu.

Izvrševanje nalog, ki jih navaja odnosno nalaga oblastni zakon, bo stalo ogromne svote in danes je že gotovo eno, da se bo morala oblast poslužiti vseh v zakonu predvidenih finančnih sredstev do skrajne mere, da bi zadostila vsaj deloma svojim nalogam.

Zakon o samoupravah pa je v tem oziru namenoma nejasen in ne določa nič natančnejšega, na katere državne davke in doklade se smejo udariti oblastne doklade, ali na vse, ali samo na nekatere in katere. Pri tem je ravno velika nevarnost, da bodo tudi oblastne skupščine, kakor dela dosedaj centralna vlada najbolj bremenile z davščinami one stanove, ki bodo v skupščini v manjšini, odnosno ki tam sploh ne bodo zastopani.

H koncu še en interesanten moment. Poleg oblasti z oblastnimi skupščinami, bomo imeli, hvala bogu, tudi okrajne skupščine in oblasti, ki bodo imele podobno kompetenco samo v nekoliko ožjem obsegu, ki bodo seveda tudi samostojno budžetirale in določale samostojno davke, takse in doklade kakor oblasti. Tako vsaj določa člen 11 zakona. — In končno pridejo še že obstoječe občine s svojimi zahtevami, ki mnogokrat niso ravno majhne. Davkoplačevalcem se odpirajo krasni izgledi v bodočnost in sicer že v najkrajši dobi, namreč letošnjo jesen: Občinske davščine, srezke, oblastne, in končno državne vseh oblik in vrst.

Da ne bi pa nastala kakšna pomota, je previdni gospod finančni minister že lani spremenil vse bivše avtonomne (gležne) doklade, h katerim je pristel še vse vojne doklade bivše Avstrije, v enotne državne doklade ali prireze, češ, vsaj dežel ni več, zato se doklade poddržavijo. Na ta način smo prišli v sistem, da znajo državne doklade k direktnim davkom več kot davki sami. Sedaj pa se tem lažje vpeljejo kot samoumevna dajatev za blagoslovljeno

samoupravo nove dajatve. O oprostitvi bivših deželnih doklad za oblastne doklade seveda ne bo smelo biti niti govora in se bode gotovo vsak poskus za doseg te nemedure zavrnil. Zdi pa se nam, da visi cel razvrn financ naših bodočih samouprav precej v zraku in da so tvoritelji tega zakona delali račun brez krčmarja.

Občni zbor zveze obrtnih zadrug.

Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani, je imela dne 7. t. m. v sejni dvorani mestnega magistrata svoj redni občni zbor.

Zvezni načelnik g. E. Franchetti je konstatiral sklepčnost, ter otvoril občni zbor s prisrčnim pozdravom navzočih. Posebej je pozdravil zastopnika ministrstva trgovine in industrije g. dr. Pfeiffer-ja in g. doktor Pekle-ja, zastopnika južnoštajerskih obrtnih zadrug g. Založnika, zastopnika trgovske in obrtniške zbornice g. Mohoriča in g. dr. Plessa ter zastopnika zveze trgovskih gremijev g. Zebal-a. Po pozdravnem govoru je podal g. Franchetti obširno poročilo o zveznem delovanju, iz katerega posnamemo v glavnem sledeče: Po dolgem mrtvilu, v katerega je privedel vojni in povojni čas vsako obrtno gibanje, se je začelo tudi med slovenskimi obrtniki živahno vrvenje in novo življenje. Pod geslom »v slogi je moč« so nastopali organizatorji-voditelji na plan, ter položili temelje za mogočno obrtniško organizacijo. — Zahvaljuje se trgovski in obrtniški zbornici, ki je pomagala Zvezi osobito s tem, da ji je prepustila proti nizki najemnini dve sobi za uradovanje. Oživele so se obrtno-nadaljevalne šole, ter po prizadevanju Zveznega načelnika se je posrečilo tudi, dobiti za vzdrževanje teh šol potrebne prispevke. Napravilo se je korake za uvedbo obrtnih tečajev ter pospeševalo ustanovitev novih zadrug, in reorganizacijo starih. »Obrtni vestnik«, ki ima za Zvezo, zadrugo in za obrtnike sploh, vedno odprte predale, zasluži, da ga obrtnišvo vsestransko podpira in širi.

Poročilo se je vzelo z odobravanjem na znanje, nakar je podal g. Franchetti blagajniško poročilo. —

Aktiva:

Saldo blagajne 31/XII.	14352 54
Saldo poštnih hranil dne 31/XII. 1922	6338 02
Saldo kmečke hranil dne 31/XII. 1922	200 —
Saldo Obrtne banke dne 31/XII. 1922	19781 — 40671 56
Premižnine	32 17 70
Terjatve na naročnini	20900 —
Terjatve na inseratih	1440 —
Primanjkljaj	11320 14
	76729 40

Pasiva:

Deleži	6900 —
Tisk. skl.	68124 40
Krš. dr.	1705 —
	76729 40

Po predlogu g. Primožiča dalo se je g. blagajniku absolutorij. Tudi se je soglasno odobrilo proračun, ki znaša celokupno v izdatkih 107.600 kron in sicer: Za najemnino pisarne 1200, za kurjavo in razsvetljavo 2400, za pisarniške potrebe 6000, za poštnino 6000, za tiskovine 10.000, za plačo uredniku 36.000, za plačo uradnici 24.000, za potne stroške 20.000, za prispevek bolniški blagajni in pok. skladu 2000. Glede prispevkov za kritje proračunskih stroškov so bili pa navzoči različnega mnenja. G. Kordelič je predlagal naj bi svote, ki so potrebne za kritje Zveznih stroškov, pobirala trgovska in obrtniška zbornica s tem, da bi zbornični proračun za to svoto povišala. Drugi so bili mnenja, da je od načelstva predlagana svota 40 K za člana previsoka in da bi jo posamezne zadrug ne mogle izterjati. G. Zebal je povdarjal, da so za uspešno delovanje zveze denarna sredstva neobhodno potrebna. Od zveznega odbora se zahteva, da brani interese obrtniškega stanu, da olajša in odpravi težkoče, ki ovirajo razvoj obrtnišva, toda brez denarnih sredstev ne more odbor vršiti svoje naloge. V debato so posegli tudi še drugi zadrugni zastopniki in slednjič je večina glasovala za predlog načelstva.

G. Založnik je govoril o neugodnih prilikah v obrtništvu, ter naglašal naj bi obrtniki polagali veliko važnost na vzgojo obrtnega naraščanja in na tesno organizacijo.

Po poročilu g. Franchettija o ustanovitvi mojstrske bolniške blagajne se je sklenilo, naj Zvezni odbor to vprašanje temeljito prerešeta, naj stopi tozadevno v stike z zvezo južnoštajerskih obrtnih zadrug, in v zvezo gostilničarskih zadrug, ter na to pripravi pravila ter podvzame vse potrebne korake za udeležitev tega vprašanja.

G. dr. Pless je referiral o mojstrski preizkušnji. V svojem govoru je podal v kratkih potezah ves zgodovinski razvoj mojstrske preizkušnje. Pojasnil je stališče in določila sedaj veljavnega zakona, ter povdarjal veliko važnost, katero ima mojstrska preizkušnja za ustvaritev solidne podlage za obrtnišvo. Sklenilo se je, naj zveza podvzame vse korake, ki so potrebni, da se omogoči polaganje mojstrske preizkušnje vsakemu obrtniku pri svoji ali sor. zadrugi. Glede fušarjev je omenil g. dr. Pless, da je treba opozoriti ministrstvo trgovine in industrije na zlorabo obrtnih pravic s strani nelegitimnih obrtnikov. G. Kordelič je navajal nekaj primerov s katerimi je dokazal, da vlada tozadevne pritožbe obrtni-

kov premalo upošteva. Zbor sklene na predlog g. Franchettija resolucijo, v kateri se pozavlja vlado, da nemudoma odredi, naj bi postopala obrtna oblastva pri podelitvi obrtnih pravic najstrožje, naj bi potom svojih podrejenih organov pazila, da se obrtni zakoni ne kršijo in ilegitalni trgovci strogo kaznujejo.

Glede spremembe zveznih pravil se je sklenilo, da se zvezin naslov spremeni iz »Deželne zveze kranjskih o. z.« v »Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani«. Poleg tega se je sklenilo še nekatere druge spremembe nebi-stvenega pomena.

Pri volitvah novega odbora so bili enoglasno izvoljeni sledeči gg.: Franchetti, Ravnikar, Kordelič, Kersnič, Babnik, Rogelj, Primožič, Speletič. Kot namestniki so se izvolili gg.: Gjud, Hlebš, More, Dolinar, Urbančič, Seber. Iz zadrug izven Ljubljane so bili izvoljeni v odbor gg.: Kuhar Rudolf, Kranj, Ogrič Filip, Novo mesto, Simon Fr. Vrhnika, Novak Josip, Kranj. Kot računski preglednik se je izvolilo g. Jemca in g. Novotny-ja.

Po poročilu g. Franchettija o kreditu za obrtno-nadaljevalne šole se je sklenilo, da se odpošlje vladi resolucijo, v kateri se bo povdarjalo, da kredit v znesku 300.000 K, ki je bil določen že leta 1919 za vzdrževanje obrtno-nadaljevalnih šol, nikakor ne zadostuje, ker so se izdatki za honorarje in za vzdrževalne stroške početrili. Zato se zahteva, da se v proračunu za leto 1922 določi svota 350.000 Dinarjev, ker je drugače otvoritev šol za prihodnjo jesen izključena. V resoluciji se tudi podarja, da obstaja zveza pri zahtevi, da se obrtno nadaljevalne šole podarjajo.

Z ozirom na poročila iz časnikov, da namerava ministrstvo prosvete podrediti svojemu resortu vse strokovne in obrtne šole, oziroma postaviti vse v Sloveniji nahajajoče se strokovne šole pod vpliv višjega šolskega sveta, se je sklenilo, da napravi zveza potrebne korake, ker je v interesu strokovne izobrazbe mladine želeli, da to šolstvo še nadalje resortira od strokovnega ministrstva.

Pri slučajnostih je med drugim povdarjal g. Igljč o važnosti, katero imajo obrtne razstave za razvoj obrtnišva, ter priporočal naj bi se vsak obrtnik zanimal za razstave, ki se bodo vršile tekom leta v Sloveniji.

Ker se ni oglasil nikdo več za besedo, se je načelnik g. Franchetti zahvalil navzočim, ter zaključil zborovanje.

Takoj po končanem zboru se je vršila seja zveznega odbora, v kateri se je izvolilo načelnikom zveze dosedanjega načelnika g. Franchettija, za podnačelnika pa g. Ravnikarja. — Redne odborove seje se bodo vršile vsak zadnji pondeljek v mesecu.

Oglasjalje v Trgovskem Listu

kuplje 15, vasi Bučič, Batušnica, Gradišče, Vilajnica podaljšanje niškega vrtnarstva 31, Piro 15, Leskovac 90, okolica Beograda 200 kmetov itd.

Centri vrtnarstva so Niš, Leskovac, Paračin in Beograd. Iz okolice Niša se je izvažalo v Bolgarijo in iz beograjske okolice arpadžik v Nemčijo. Kulture zelenjave v severni Srbiji bi se lahko znatno razširile. V Srbiji je obstojala sušilnica za zeleni fižol bratov Pešičev v Aleksincu, ki je oskrbovala potrebo Srbije in izvažala na Bolgarsko. Ravno tako je obstojala tovarna konzerv S. Stevanovića, ki je izdelovala mesne konzerve s sočivjem. Enako se prideluje v Srbiji v Radgojnu i Lokošnici v leskovškem okraju okrog 300.000 kg mlete paprike.

* * *

Mi smo videli, kje in v kakšni meri se prideluje pri nas deželne pridelke. Videli smo tudi, koliko smo prej izvažali. Pripominjamo, da je kvaliteta našega pridelka boljša kakor pa italijanska in je v istem času naša zelenjava predpostavljena italijanskemu, samo da italijansko pri-

Nakup deviz.

Ker se opaža, da mnogi interesi še sedaj niso povsem na jasnem, kako treba ravnati pri nabavi deviz, po rešenju generalnega inspektorata od 25. februarja 1922, objavlja Odbor za promet z devizami in valutami v Ljubljani naslednje:

Po čl. 6 rešenja se morajo iz področja Slovenije predložiti prošnje za nakup devize odboru za promet z devizami in valutami pri podružnici »Narodne banke« v Ljubljani. Iz dosedanje prakse je moči razvideti, da so najpogostejši naslednji štiri primeri:

1. blago je uvoženo, toda še ne plačano;
2. blago še ni uvoženo, toda naročeno je pred 28. 2. 1922;
3. blago še ni uvoženo, toda naročeno po 28. 2. 1922;
4. deviza je potrebna za kritje prevoznih stroškov.

V 1. primeru se mora predložiti prošnja, kolkovana s kolekom za 2 dinarja, te-le vsebine:

Odboru za promet z devizami in valutami pri »Narodni banki« kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, podružnici v Ljubljani.

Na podlagi člena 11 pravilnika o reguliranju prometa z devizami in valutami prosim, da se mi izda dovoljenje, da si lahko nabavim preko »Narodne banke« kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, odnosno njenih filijal, ali pa pri kakšnem drugem za to pooblaščenem denarnem zavodu devize

V Ljubljani, dne

Podpis.

Priloge:

Potrdilo o plačanih davkih.

Potrdilo o protokolaciji tvrdke odnosno obrtni list.

Faktura, vsaka kolkovana s kolekom za 50 par.

(Če je več faktur): seznam faktur z njih posameznimi zneski za vsako valuto posebej.

Carinske deklaracije kolkovane s kolekom za 50 par. Kolek za 5 Din. za rešenje.

V primeru pod 2. se mora predložiti prošnja kolkovana s kolekom za 2 dinarja naslednje vsebine:

Odboru za promet z devizami in valutami pri »Narodni banki« kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, podružnici v Ljubljani.

Na temelju čl. 6 rešenja ministrskega sveta od 25. 2. 1922, I. br. 1937 prosim, da se mi dovoli nabaviti te-le devize

Obvežem se s priloženo obvezo, da bom za nabavljene devize kupil izključno samo ono blago, ki je označeno v izdanem odobrenju, ter ga

Večji del semen se prideluje doma, le nekaj se uvaža iz inozemstva, in sicer seme za finejše zelenjave in sočivje. Mi moramo stremeti za tem, da si zasigurno dosednji izvoz bodisi potom uvoznih olajšav pri trgovskih pogajanjih, bodisi s prometnimi olajšavami brzovlakov, brzoparnikov za izvoz pridelkov v tu in inozemstvo, in sicer po ugodnih carinskih postavkah.

Pridelovanje zelenjave predstavlja najboljše izkoriščanje, dobre zemlje in delavne sile in ker imamo pri nas na mnogih krajih predpogoje za zgodno in za pozno vrtnarstvo, je treba da poskusimo vse, da se na obstoječih centrih, kakor tudi v krajih, kjer so za to dani predpogoji, čimprej in čimbolj razširi in upelje intenzivno pridelovanje zelenjave.

Iz zgoraj navedenih razlogov je treba: 1. da se z državno podporo omogoči v Južni Hercegovini, Dalmaciji in Južni Srbiji strokovno izobraženim vrtnarjem, da začnejo pridelovati in izvažati zgodno zelenjavo na ta način, da se poučuje naša mladež v produkciji in trgovini z zgodnjo zelenjavo; 2. da se osnuje pri poljedelskem ministrstvu poseben vrtnarski oddelek, ki ima skrbeti za napredek

Podlistek.

M. Savič.

Naša industrija in obrt

(4. nadaljevanje.)

V Bosni in Hercegovini ne zadošča produkcija zelenjave niti za domačo potrebo, marveč se mora mnogo zelenjave za Sarajevo dovažati iz Bačke.

V Srbiji se pridelava zelenjavo za domačo porabo, in sicer pridelujejo vrtnarji razen zelenjave tudi sadike za zelje, papriko in praziluk, rdeče in črne paradiznike, katere kmetje kupujejo in doma nasajajo. Drugače ima vsak kmet samo malo vrta, kjer razen navedenih pridelkov sadi čebulo in zeleni fižol. Vrtnarstvo v Srbiji je samoniklo in ni nastalo po prizadevanju države. Vrtnarstvo v vasi Višnjici pri Beogradu je uvedel kmet, ki se je na prisilnem kazenskem delu v Topčideru naučil vrtnarstva in se je po prestani kazni začel baviti z vrtnarstvom. Drugi so se naučili od njega in tako se je razvilo vrtnarstvo po celi vasi. Pri vsakem večjem mestu se nahajajo vrtnarji. Mitrovica jih ima 13, Vučitrn 3, vas Šutkovac, sokoliška občina pri Mi-

trovici 3, Prizren okrog 250, ki prodajajo v Prizrenu in Djakovici, Tetovo 25, Veles in Skoplje 350, Kumanovo 130, v mladonagoričanski občini, orašaki in ražanovaški v Kumanovskem okrogu 36, v Radovišču 110, v Sv. Nikoli 12, Štip 12, Kavadar 79, Bitolj 101 z 70 pomočniki, Ohrid 15 in Struga 6 vrtnarjev.

Južna Srbija ima veliko število vrtnarjev, od katerih Skoplje in Veles prideluje melone, Bitolj pa praziluk kot glavni predmet. Drugače pridelava Skoplje tudi okrog 30 vagonov arpadžika. V južni Srbiji bi se dala vpeljati kultura zgodne zelenjave, in sicer v Radovišču, Velesu, okolici Kavadarca, Gjevgeliji, ki bi lahko popolnoma konkuriralo z italijanskim, posebno okrog kopaljšča v Gjevgeliji in Skoplju bi se dala izkoristiti toplota vroče vode za zorenje zelenjave po zimi.

V severni Srbiji se nahaja v jase-niškem okraju v občinah Lozovik 6, Velika Plana 11, Saraorac 2, St. Acibegovac 2, oraški okraj: Smederevo 6, selo Belonivac (valjevski okraj) 3, Valjevo 10, Šabac 12, Loznica 3, oridska občina 83, glumačka 8, okraj ljubički 8, Čačak 10, okolica Čačka 30, Kragujevac 4, Paračin 70, Aleksinac 66, Niš 29, okolica Niša 203, Pro-

uvozil v predpisanem roku, kakor določa čl. 11 pravilnika o reguliranju prometa z devizami in valutami.

Ljubljana, dne 1922.

Podpis.

Priloge:

Obveza, davčno potrdilo, protokola in fakture (kolkovana vsaka s kolekom za 50 para), kolek za 5 Din. za rešenje.

Opomba: Glede faktur, ki so izstavljene po 28. 2. 1922, a je blago naročeno pred 28. 2. 1922, se mora dokazati s korespondenco, komisij-skimi kopijami itd., da je blago naročeno pred 28. 2. 1922; ako tak dokaz ni mogoč, morajo biti fakture overljive od trgovske zbornice dolične dežele ali pa od tamošnjega našega konzulata. Za vsako fakture se izda posebno odobrenje, ne pa eno odobrenje za več faktur skupaj, to pa radi tega, da se stranke izognejo neprilikom pri carinjenju.

Prošnjam se mora torej priložiti toliko kolekov po 5 Din., kolikor se predloži faktur.

Z eno prošnjo se lahko v vseh primerih prosi za devize na temelju poljubnega števila faktur. Ako pa je več faktur priloženih z eno prošnjo, je treba priložiti seznam faktur z njih posameznimi zneski za vsako valuto posebej.

Izvoz in uvoz.

Dovoljen uvoz žive živine v Italijo. Kmetijsko ministrstvo je prejelo iz Rima uradno poročilo, da je preko Rakeka zopet odprt prost promet žive živine po železnici, če je ta živina namenjena za klančnice v Turinu, Milanu, Tridentu, Trstu, Benetkah, Genovi, Florenci, Neapolju in Rimu.

Izvoz barv iz Nemčije v Združene države. Nemčija je izvozila leta 1921 v Združene države 1.050.020 funtov barv, leta 1920 pa 1.155.501 funtov.

Izvoz na Špansko. Španski konzulat v Zagrebu javlja, da se mora priložiti vsem pošiljkam v Španijo spričevalo o izvoru, na podlagi katerega uživa blago uvoženo iz Jugoslavije v Španijo ugodnosti ocarinjenja po minimalni carinski tarifi. Pristojbina za legalizacijo vsake spričevalo o izvoru znaša začasno 2 peseti, to je 20 dinarjev. Pristojbina se plača v dinarjih.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Cene kaliju v Nemčiji poskočile. S 1. majem so se dvignile cene kaliju v Nemčiji za 34,25 %.

Nemška zunanja trgovina. Nemčija je uvozila v marcu 26,4 meterskih stotov blaga v vrednosti 22,9 milijard mark, izvozila pa blaga 21,5 milijonov meterskih stotov v vrednosti 21,3 milijarde mark. Uvozila je največ surovine in polfabrikate.

vrtnarstva in konzerviranje vrtnarskih produktov. Ta oddelek bi imel nalogo raziskovati stanje vseh večjih središč in pospeševati njih napredek; 3. da se ustanovijo vrtnarske šole v Velesu, Nišu in Novem Sadu, kjer bi se pridelovalo seme, kjer bi se konzervirali deželni pridelki in ki bi vpeljavale nove kulture in nove načine obdelovanja in predelovanja pridelkov; 4. da se organizirajo produktivne zadruge za skupno nabavo potrebščin in semen, za skupno prodajo in za zgradbo skupnih sušilnic; 5. da se omogoči naselitev vrtnarjev v krajih, ki so za vrtnarstvo ugodni, odnosno modernih vrtnarjev, v krajih, kjer se goji vrtnarstvo; 6. da se omogoči osnovanje cvetličnega vrtnarstva v Dalmaciji, Južni Srbiji in južni Hercegovini; 7. da se aktivno pomaga osnovanje tovarne za konzerviranje zelenjave; 8. da se deluje na to, da se vpelje pridelovanje semen, za kritje naše potrebe in eventualno tudi za izvoz.

2. Produkcija in izvoz sadja pri nas.

Pri nas se prideluje sadje za domačo potrebo in za izvoz v svežem ali predelanem stanju. Toda naše sadjarstvo niti od daleč ni še doseglo one stopinje, ki bi se v naši za sad-

Naša trgovina z Anglijo. Kakor poroča »The Economist« je uvozila Anglija iz Jugoslavije l. 1921 759.542 funtov šterlingov. Jugoslavija pa je uvozila iz Anglije v istem letu 1.045.705 funtov šterlingov. Naša trgovska bilanca z Anglijo je torej za 313.499 funtov šterlingov pasivna ali približno za 94 milijonov dinarjev, če računamo funt za 300 dinarjev.

Industrija.

Naša sladkorna industrija. Te dni se je vršil v Zagrebu v trgovinski in obrtni zbornici sestanek zastopnikov sladkornih tvornic v naši državi. Na sestanku se je razpravljalo o raznih strokovnih vprašanjih te važne industrijske veje.

Koncesije za Kruppove tovarne v Rusiji. Po poročilih iz Moskve je pridobila delniška družba Kruppovih tovarnov od sovjetske vlade koncesijo, glasom katere se ji pripušča 50.000 desjatin (ruska desjatina znaša 1.0925 ha) za mehanično predelovanje.

Denarstvo.

Kuponi 20 od sto. Po naredbi finančnega ministrstva so vse finančne uprave začele izplačevati kupone odvzetih 20 od sto kron o priliki markiranja. Izplačanje teh kuponov bo trajalo do 1. oktobra, po tem roku bodo ti boni zastarali.

Zagreb išče posojila v Angliji. Zagrebški župan arhitekt Vekoslav Heinzl odputuje prihodnji teden v spremstvu dveh občinskih svetnikov v London, da najame tamkaj za zagrebško mestno občino posojilo v znesku 600 milijonov kron.

Osnovanje češko-jugoslovenske zveze denarnih zavodov. Češkoslovaški in jugoslovenski novčani zavodi bodo osnovali skupno zvezo. Ustanovni zbor zveze se bo vršil v Beogradu, kjer bo ena in druga stran zastopana po 4 delegatih.

Carina.

Povišanje carine v Avstriji. Za ono blago, za katerega uvoz se ne plačuje carina v zlatu, je povišala avstrijska vlada carino. Ta znaša sedaj tisočkrat več kot nominalna postavka.

Carinski agio v Italiji znaša v prvi polovici maja 256, to je za 100 zlatih lir se plača 356 papirnatih lir (proti 368 v predhodni 14 dnevni dobi).

Davki.

Dohodki monopola na vžigalce. Osješka tovarna vžigalic »Drava« je plačala v mesecu aprilu 13.987.600 kron kot monopolno pristojbino.

Promet.

Prometne omejitve. Sprejemanje in odpošiljanje goveje živine za Italijo preko Rakeka, Jesenic in Bistrice Bohinjske jezera je za klančnice v postajah Trieste, S. Sabba, Trento, Torino, Milano, Venezia, Genova, Firenze, Roma in Napoli zopet dovoljeno. Opozorjamo, da mora vsak izvoznik imeti uvozno dovoljenje italijanske vlade. — Spreje-

jerejo posebno ugodni državi lahko dosegla in kar se bo enkrat v bodočnosti doseglo.

Preglejmo, kako sedaj stojimo po posameznih pokrajinah. Največ sadja se je izvozilo iz Vojvodine. Tako se je izvozilo iz Subotice letno 1200 do 2000 vagonov črešenj, marelic, breskev, zgodnjih jabolk, češpelj in grozdja. Sadje je prihajalo po največ iz alpskega okraja. Sloviti so subotška jabolka »trčika«. Za črešnje in marelice je sloviti kraj ob donavski obali od Bajce do Koluba. Hruške uspevajo najbolje v Pančevu in Veliki Kikindi. Sljive so najboljše iz okolice Vrška. Za njim prihaja Novi Sad, Telep, kjer je okrog 1000 oralov posajenih z vinogradi, črešnjami in marelicami. Iz Novega Sada in Petrovaradina se izvozi 1000 vagonov grozdja; črešenj 100 vagonov in 20 do 30 vagonov jagod. Jagode se sadijo v Futogu, kjer so se kmetje od spahijev naučili obdelovanja jagod. Iz obdonavskega Srema: Kamenice, Ledinaca, Rakovca, Čerevića, Beočina, Iloka, Karlovaca in Bukovca je šlo okrog 500 vagonov sadja razen grozdja na Dunaj in v Budimpešto. Ta pokrajina — Fruška gora — je za sadjerejo blagoslovljena.

manje in odpošiljanje vsakovrstne robe za postaje Zemun loko, Beograd loko in Topčider loko je do nadaljnjega zopet ukinjeno. Dovoljeno je sprejemati in odpošiljati brzovozno komadno robo, brzopokvarljivo robo v vozovnih nakladah, živad, premog, selitveno robo, režijske pošiljke vojaške pošiljke, predane po vojaških oblastih z uputnicami. Ze sprejete in medpotne pošiljke naj iztečejo. Vsem postajam se naroča da strogo upoštevajo to prometno omejitev.

— Sprejemanje in odpošiljanje robe v vozovnih nakladah preko postaje Passau v Nemčijo je dovoljeno le v lomljenem prometu. Pošiljatelj preda pošiljko do poljubne vmesne avstrijske postaje in od te postaje preda pošiljko zopet z novim direktnim tovornim listom v poljubno postajo v Nemčiji. Opozorjamo, da ostane sprejemanje in odpošiljanje robe v vozovnih nakladah za Passau loko še nadalje ukinjeno. Za Passau loko je dovoljena samo živina in sveže meso. Reekspediciji pošiljk so v vseh onih avstrijskih postajah, ki so navedene v naši objavi št. 5 z dne 26. aprila 1922 še nadalje prepovedane.

Kanal Donava—Solun. Med Solunom in Donavo nameravajo zgraditi ameriškanski kapitalisti kanal, ki bi bil dolg 600 km ter bi sprejemal samo one ladje, ki nimajo več kot 100 ton.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Zbornični prispevki obrtnim in trgovskim šolam. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je dovolila sledeče prispevke obrtnim in trgovskim nadaljevalnim šolam: 1. Zbornični prispevki obrtnim nadaljevalnim šolam za leto 1922. Obrtnim nadaljevalnim šolam v Murski Soboti se dovoljuje 2000 Din (8000 K), Ormožu 2000 Din (8000 K), Mengšu 2000 Din (8000 K), Konjicah 1500 Din (6000 K), Ljutomeru 1500 Din (6000 K), D. M. v Polju 2000 Din (8000 K), Brežicah 1000 Din (4000 K), Radovljici 2000 Din (8000 K), Slovenjgradu 1800 Din (7200 K), Ribnici 1500 Din (6000 K), Slovenski Bistrici 1000 Din (4000 K), St. Juriju ob j. ž. 1000 Din (4000 K), Šmarjah pri Jelšah 1500 Din (6000 K), Šmartnem pri Litiji 2000 Din (8000 K), Trbovljah 1700 Din (6800 K), St. Vid n. Ljubljano 3500 K (14.000 K), Trzinu 2500 K (10.000 K), Toplicah pri Zagorju 2000 Din (8000 K), Zalcu 1500 Din (6000 K), Žireh 2000 Din (8000 K). — 2. Zbornični prispevki trgovskim nadaljevalnim šolam za leto 1922. Trgovskim nadaljevalnim šolam v Celju se dovoljuje 1800 Din (7200 K), Ljubljani 3000 Din (12.000 K), Ptuj 1800 Din (7200 K). 3. Zbornični redni in izredni prispevki obrtnim nadaljevalnim šolam za leto 1922. Dovoljuje se obrtno-nadaljevalni šoli v Celju redna podpora 5000 Din (20.000 K), izredna podpora 2000 Din (8000 K), Ljubljani redna podpora 13.000 Din (52.000 K), izredna podpora 5000 Din (20.000 K), Mariboru redna podpora 7500 Din (30.000 K), izredna

podpora 2500 Din (10.000 K), Ptuj redna podpora 18.000 Din (72.000 K), izredna podpora 2000 Din (8000 K), Kranju redna podpora 3000 Din (12.000 K), izredna podpora 500 Din (2000 K), Novem mestu redna podpora 2000 Din (8000 K), izredna podpora 500 Din (2000 K). — Vsi prispevki so se dovolili z določilom da je vsaj 50% teh podpor porabiti za nakup učil in drugo polovico šole za pokritje stvarnih potrebščin (kurjave, razsvetljave in postrežbe), eventualno, ako so ti izdatki kriti, za doklado učiteljskim honorarjem. Te podpore, ki se izplačajo takoj, ko predložijo redno pobotnico, veljajo samo za tekoče šolsko leto in šole do 31. decembra t. l. nimajo od zbornice nič več pričakovati. Tudi veljajo višine podpor samo za to leto in ni obvezna za prihodnja leta.

Trgovski register.

Vpisi v trgovski register. Vpisale so se nastopne firme: v Brodu pri Logatcu: R. Križnič, trgovina z mešanim blagom na drobno. V Celju, Cankarjeva cesta št. 2: Karol Florjančič, trgovina s tehničnimi in elektrotehničnimi predmeti na debelo. V Kranjski gori: Josip Lavtižar, trgovina z mešanim blagom. V Ljubljani: G. Bakarčič, lekarna. V Ljubljani: Gvido Čadež, trgovina s klobuki, perilom in modnim blagom. V Ljubljani: Ludovik Gerkman ml., trgovina z usnjem, Sv. Petra cesta št. 71. V Ljubljani: Ing. Lavrenčič, stavbno podjetje in tehnična pisarna, Rimska cesta št. 2. V Ljubljani: R. Ramor, lekarna. V Mariboru: Jakob Kelc, izvrševanje krojaškega obrta in trgovina s konfekcijo. V Mariboru: Karol Kresnik, trgovina s poljskimi stroji, kolesi in pripadnimi potrebščinami. V Mariboru: Anton Poš, trgovina z manufakturo na drobno in s papirjem, Aleksandrova cesta št. 27. V Podkrajniku: Anton Svet, trgovina z lesom v Podkrajniku št. 4, okr. Logatec. Na Rakeku: Tomo Svetina, trgovina z mešanim blagom na drobno. V Šmartnem pri Slovenjgradu: Mikolič Ivan, gostilna in mesarstvo. V Vrhopolju: I. Škofic, trgovina z lesom. — Izbrisala se je nastopna firma: V Metliki: Otmar Sturm, trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki na drobno in na debelo, trgovina z lesom in usnjem: Vsled popolne ustavitve obrata.

Dobava, prodaja.

Dobava sraja in ovratnikov. Ministrstvo vojne in mornarice, odeljenje za mornarico v Zemunu namerava nabaviti 1050 sraja in 2100 ovratnikov. Ponudbe z navedbo cene in dobavnega roka je poslati Odeljenju mornarice v Zemun ter je po možnosti priložiti vzorce. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja novih konjskih podkev. Du 10. junija t. l. se vrši v pisarni Ubojnega slagališta IV. armijske oblasti (vojašnica kralja Petra I.) v Zagrebu, javna ustmena licitacija 54.000 komadov velikih novih konjskih podkev, ki se nahajajo v Ubojne mslagalištu III. armijske oblasti v Skoplju. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. —

Razno.

Nov zakon o trgovinskih sestavah. V ministrstvu vojne in mornarice se je izdelal predlog zakona o zastavah na vojnih, trgovskih in privatnih ladjah.

Oprostitev od plačanja takse. Generalna direkcija poreza je izdala naredbo, glasom katere se osvobodijo od plačanja takse vse priznanice, glasom katerih prejemajo študente štipendije.

Nujna odprava tobačnih pošiljk. Ministrstvo saobraćaja je določilo, da se vagoni natovorjeni s tobačnimi izdelki, imajo smatrati kot nujno državne pošiljke, bodisi, da jih predajo prevozu državne ustanove ali pooblašteni veleprodajalci tobaka, ter se imajo zato brez vsakega zadržanja na potu odpraviti na določeno mesto, a potrebne vagonne za natovorivanje je staviti takoj na razpolago. Tobak se ima odpraviti brez ozira na prometna omejitvenja. S to naredbo se ukinja okrožnica št. 192 iz leta 1922.

(Dalje prihodnjič.)

Novi ruski bankovci. Dne 21. aprila so bile izročene prometu na Ruskem nove novčanice po 50 in 100 milijonov rubljev, ki ostanejo v veljavi do konca 1924.

Odlok poštne in brzojavne ravnanstva v Ljubljani glede državnih praznikov. (Štev. 129/pr.—1922). V zvezi z doslej izdanimi odredbami o praznovanju državnih praznikov (prim. objavo št. 937/pr. od 28. novembra 1919, Služb. list p. in b. rav. štev. 31, štev. 468/pr. od 15. julija 1920, Služb. list št. 30 od 8. avgusta 1920, štev. 33.964/IX, Služb. list št. 34, in štev. 41.603/IX od 27. oktobra 1921, Služb. list št. 50), objavljamo še odredbo, ki jo posnemamo iz dopisa predsedstva pokrajinske uprave štev. 1489 od 7. marca 1922, oziroma iz odloka ministrstva za notranja dela štev. 18.827 od 6. februarja 1922. Katoliški episkopat vse kraljevine je izdal podrejeni duhovščini to-le okrožnico: Ministrstvo za vere je poslalo na zagrebškega nadškofa dopis štev. 12.865 od 26. novembra 1921, s katerim odreja, kateri dnevi se morajo po sedanjih zakonitih uredbah praznovati kot narodni državni prazniki, in prosi, da se v sporazumu z ostalimi ordinarijati naše kraljevine izdajo navodila, kako naj se ti prazniki praznujejo, da se doseže potrebna enotnost. O tem predmetu se je posvetovala škofijska konferenca, ki je sklenila, da izda za vse katoliške škofije latinskega obreda tole odredbo: 1. Praznik Sv. Cirila in Metoda naj se po zadnji odredbi svečano slavi prvo deljo po 5. juliju; če je ta dan nedelja, naj se praznuje ta praznik dne 5. julija. 2. Na dan 28. junija kot na dan svečanega spomina na preminule bojevnike za vero in domovino, naj se opravi vsako leto svečana zadušnica. (Pripomba predsedstva pokrajinske uprave: Škofijski ordinarijat v Ljubljani je v Škofijskem listu štev. 56, 1921 odredil, d. bodi rekvizijem en dan prej, ako je dne 28. junij nedelja.) 3. Na dan: a) 12. julija kot na rojstni dan blagopokojnega kralja Petra I. Osvoboditelja; b) 17. decembra kot na rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I.; c) 1. decembra kot na dan proglašenja zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v eni edinstveni kraljevini se opravi v cerkvah svečan cerkveni obred po določenem redu. 4. Ob smrti v vladarski rodbini, naj se 3 dni zvoni, tretji dan pa se opravi žalna svečanost v cerkvi po določenem obredu. Gospod minister za vere je sporazumno s predsednikom ministrskega sveta vzel v vednost to okrožnico, ki je bila že razglašena vsemu katoliškemu duhovništvu v kraljevini. Glede petja državnih himen pri cerkvenih slovesnostih pri-

minja predsedstvo pokrajinske uprave, da je škofijski ordinarijat v Ljubljani odredil v zgoraj omenjenem Škofijskem listu, da se na rojstni dan Nj. Velicstva kralja in na obletnico zedinjenja po molitvi za kralja poje kraljeva himna »Pravde Bog«. — Poštno ravnanstvo odreja na podlagi odloka ministrstva za pošto in brzojav, št. 14.295 od 13. marca t. l., da naj se opravlja ob državnih praznikih na poštah služba tako, kakor ob nedeljah, če od primera do primera drugače ne ukrene.

Tržna poročila.

Novi Sad, 5. maja. (Žito.) Dovozi slabi, povpraševanje se polagoma oživlja, cene ustaljene. Pšenica se trži po 1650 do 1680 K, koruza 1150—1200 K, oves 1170—1200 K, fižol 1150—1200 K, moka št. 0 po 2300—2350 K, krušna moka 2000—2050 K, otrobi 740—800 K. Tendence neizražene.

Lesni trg. Zagreb. Javorjevi plohi I. vrste od 2000 do 2600, jesenovi plohi I. vrste od 1800 do 2000, mehek žagan les od 1800 do 2200, hrastovi pragi po 250, bukovi pragi od 95 do 120, bukovi les za kurjavo od 7000 do 8000, oglje 30.000, hrastov, oblikovan les od 2000 do 2500, hrastovi plohi za furnirje od 4000 do 4500, bukovi plohi od 800 do 1000, orehov rezan material od 3800 do 4500, sodarski les za vedra od 180 do 250, francoske doge za 1000 kosov 50.000 kron.

Lesne cene v Italiji. V Trstu so cene za les, ki se izvažja v Italijo, sledeče: Jelkina debla 175 do 210 lir za kubični meter, deske iz jelke 280 do 320 lir in sicer za prvovrstno kakovost, za drugovrstno 180 do 200 lir, mecesnova debla 220 do 245, mecesnove deske sortirane 355 do 395, topolova debla 120 do 135 lir, deske iz topolovine 235 do 275, deske bukov les 310 do 375 lir, bukove deske za pohištvo 395 do 445, hrastove deske 795 do 950, deske iz orehovega lesa 600 do 1185 lir, deske iz kostanjevega lesa 300 do 320 lir za kubični meter.

Borza.

Zagreb, devize: Berlin 23.50—24, Milan 366—370, London 300—310, Newyork 68—68.50, Pariz 610—625, Praga 132.50—134, Švica 1300—1350, Dunaj 0.825—0.84, Budimpešta 9—9.25, valute: dolar 67—67.50, avstr. krone 0.90—0.95, češke krone 129—132.50, napoleoni 210, marke 25, leji 47—49.75, lire 360 do 362.50. Jadranska banka 295—310. Ljub. kreditna banka 277.50—230.

Beograd, devize: London 302—303, Pariz 608—612, Curih 1300—1355, Milan 350, Praga 132—133, Berlin 23.50 do 24, Dunaj 0.84—0.85, Budimpešta 9—9.30, Bukarešt 58.25, valute: leji 51 do 51.50, marke 23.50.

Curih: Berlin 1.71, Newyork 518, London 22.98, Pariz 47.07, Milan 27.45, Praga 9.77, Budimpešta 0.67, Zagreb 1.90, Varšava 0.13, Dunaj 0.0637, avstrij. krone 0.0650.

TRGOVSKI DOM!

Prispevke sprejema:
„Trgovski dom, Ljubljana“
Gradišča 17.

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontinuirne trakove, šekovne zvitke, barvo itd.
dobavlja ANTON RAVHEKAR, Ljubljana,
Pred škofijo 20. Glavna zal. prdatkov NRK.

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni in barvani. prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta štev. 30.

Ustanovljeno leta 1896

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp., Postojna

Centrala: Ponteba.

Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51)
Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Oprema vsake vrste blaga.

Specijalna odprema živil, žive in zaklane živine v kateri koli kraj.

Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn. trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica Ljubljana, Sodna ulica štev. 3.

Ustanovljeno leta 1896

Esence za žganje in likerje:

Cognak, Hrušov (Kaiserbiernen), Rum - koncent., Rum - kompos., Vanile, Kumnov.

Sadne arome za brezalk. pijače:

Malinova, jagodova, jabolčna, citronova, oranžna, vanilova - aroma.

Esenci za kandite in sladčice.

Sadni eteri v treh različnih koncentracijah z primesjo umetnih eterov.

Sadni soki:

Malinovec la. z raf. sladkorjem, Citronov sirup z » » »
Oranžni » » » »

Po najnižjih dnevnih cenah priporoča:

Tovarna sadnih sokov, esenc itd.

Srečko Potnik, Ljubljana,

Metelkova ul. 13, vis a-vis Belg. voj.

Pisalni stroj

znamke „Courier“

dobro ohranjen, se za nizko ceno prodaja.

Kje, pove upravništvo tega lista.

Tovarna lesenih žeblijev

„ZORA“ d. z o. z.

črnomeli

nudi najboljše lesene žeblice za čevljarje.

Izdelani so po najnovejšem Amerikanskem načinu ter so neprekosljive vrednosti.

Manufakturna trgovina
na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti
45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158,
134/134, 136/204, 170/246, 210/274,
235/300, 272/304.

Mavec - gips

portland in roman-

cement

nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič

veletrgovina s stavbenim
materijalom

Ljubljana,

Miklošičeva cesta štev. 13.

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo.

Brzjavlj: Hedžet

Telef. št. 75.

Manufakturna trgovina na veliko

Hedžet & Koritnik - Ljubljana

Franciščanska ulica 4